

Norsko po roce 2000

Opakování z minula

- Po úspěšném poválečném období přichází turbulence 70. let
- Začíná se ve velkém těžit ropa, v 90. letech je založen Oljefondet
- Vztahy s Evropou – dvě neúspěšná referenda o vstupu do ES/EU
- Ap definitivně ztrácí svou úplnou mocenskou převahu, dochází k častějšímu střídání moc
- Gro Harlem Bundtland

Politika v Norsku po roce 2000

- Hlavní tvář této doby je Jens Stoltenberg - Arbeiderpartiet
- V 90. letech ministr energetiky, financí, hospodářství...
- 2000 – 2001 poprvé premiérem, pak od roku 2005 do 2013
- Za jeho vlády nejslabší zisk Ap za cca 100 let – 24% v roce 2001
- Snaha o modernizaci strany – úspěch ve volbách 2005 – Ap v čele vládní koalice
- Řešení zisků z ropy, přistěhovalců, mezinárodních konfliktů---

Norsko a ropa v novém tisíciletí

- Rozšiřování ropných polí na sever, vznikání nových plošin
- Ropný průmysl silně zasažen následky ekonomické krize (přes 100 USD za barel v roce 2013, 40 USD v roce 2016)
- Vznik nových plošin – Johan Sverdrup
- Důraz na bezpečnost, minimum nehod
- Práce na ropné plošině – základní plat přes 35 000 NOK
- Turnus 2 + 4 (3) týdny, 12 – 16 hodin denně

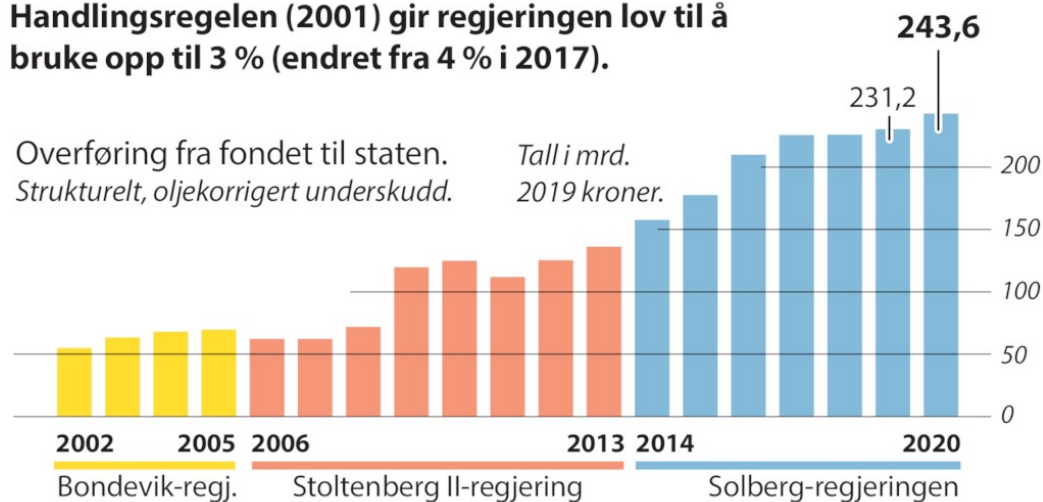
Oljefondet

- Oljefondet se dostává k ohromným ziskům, je povoleno používat jen omezené procento z příjmů ropy – 3 % z hodnoty fondu
- Aktuální hodnota fondu (23.3.2021) 11 116 750 000 000 NOK
- www.nbim.no
- Fond investuje do akcií, dluhopisů a nemovitostí

STATSBUDSJETTET 2020

Statens bruk av oljepenger

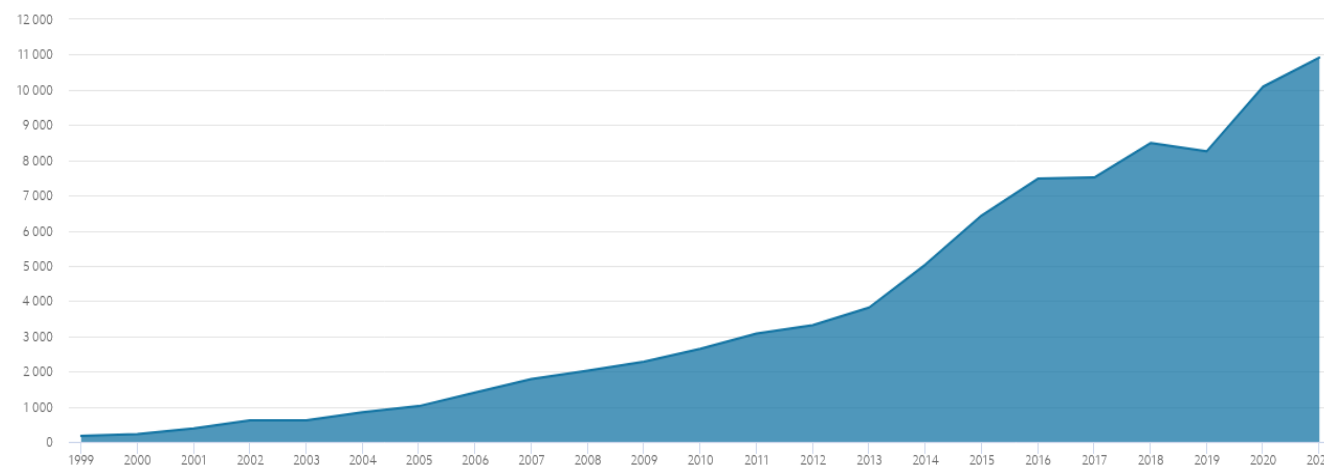
Regjering vil bruke 243,6 mrd. kroner, som er 2,6 % av oljefondet*.
Handlingsregelen (2001) gir regjeringen lov til å bruke opp til 3 % (endret fra 4 % i 2017).

KILDE: Regjeringen

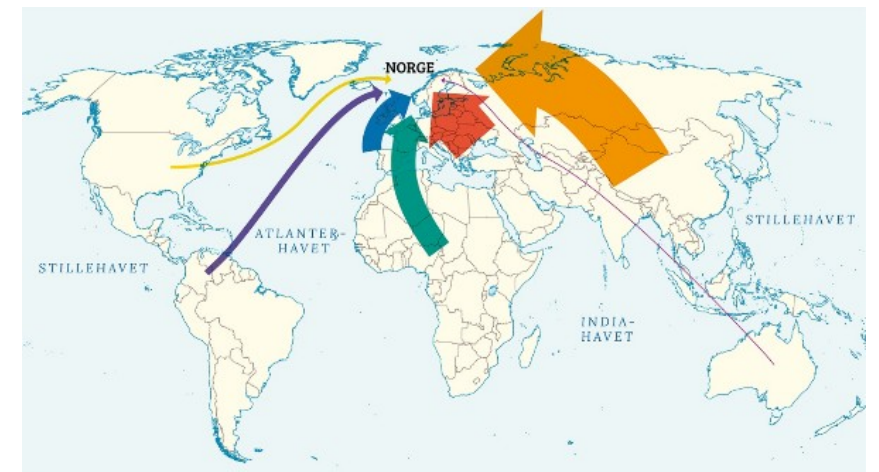
* Statens pensjonsfond Utland

NTB nyhetsgrafikk

Přistěhovalectví v Norsku

- Milion přistěhovalců či dětí přistěhovalců v Norsku (cca 20 % obyvatelstva)
- Poláci, Litevci, Somálci, Švédci, Pákistánci
- V Oslo 38 % obyvatel
- Snaha o co nejrychlejší integrování do společnosti – výrazné úspěchy u 1. generace narozené v Norsku
- <https://www.ssb.no/innvandring-og-innvandrere/faktaside/innvandring>

Pátek 22. Červenec 2011

Pátek 22.
července 2011 -
Regjeringskvartale
t

V 15:25 došlo k výbuchu 950 kg trhavin před vládní budovou v centru Oslo – 8 lidí zemřelo, další desítky hospitalizovaných nebo zraněných

---

Masivní poškození mnoha budov, více než 1000 podniků (kaváren, obchodů a jiných podniků) bylo poškozeno

---

Anders Behring Breivik byl během příjezdu policie a sanitek k vládním budovám na cestě na ostrov Utøya

Pátek 22. července 2011 - Utøya

- Utøya je ostrůvek na jezeře Tyrifjorden, necelou hodinu jízdy od Oslo, dostupný malým trajektem
- Ostrov je vlastněn AUF – Arbeidernes ungdomsfylking
- Každý rok je na ostrově pořádán letní tábor AUF a mnohé jiné akce

Pátek 22. července 2011 - Utøya

Breivik se po příjezdu na trajekt představil jako policista (měl falešnou uniformu a průkaz)

Popraveno 69 osob (z toho 33 dětí), další desítky zraněny

Hodinu a půl po prvních výstřelech na ostrov dorazila policie

---

Mnoho zachráněno z vody pomocí člunů lidí z okolí

Pátek 22. července 2011 - Vyšetřová ní

Breivik odsouzen na 21 let (maximální trest v Norsku, možnost prodloužení)

22.juli-kommisjonen – komise vytvořená za účelem vyšetřování průběhu záchranných operací – smyslem bylo poučit se – rezignace ministra spravedlnosti, policejního prezidenta atd.

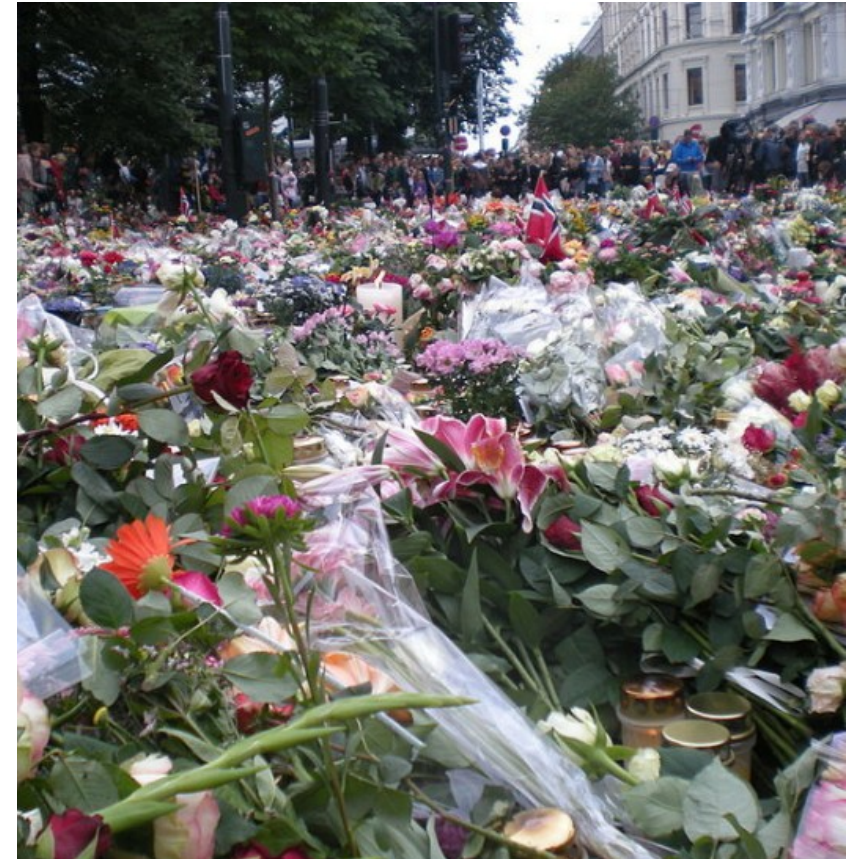

Špatná koordinace mezi jednotlivými složkami policie, příliš dlouho trvalo, než policie na ostrov dorazila, zastaralé vybavení, nefunkční vrtulník

Pátek 22. července 2011 - Reakce

- Jens Stoltenberg: Na teroristické útoky odpovíme větší demokracií a otevřeností. „Ingen skal få bombe oss til taushet, ingen skal få skyte oss til taushet, ingen skal få skremme oss fra å være Norge.“
- Král Harald: „(...) Nå står vi fast ved verdiene våre. Jeg holder fast ved troen på at friheten er sterkere enn frykten. Jeg holder fast ved troen på et åpent norsk demokrati og samfunnsliv. Jeg holder fast ved troen på våre muligheter til å leve fritt og trygt i vårt eget land“
- 25. července si 200 000 lidí připomnělo útoky v centru Oslo

Výzvy Norska po roce 2021

- Inkluze přistěhovalců
- Boj s klimatickou změnou
- Rozvoj infrastruktury – nové projekty spojující odlehlejší místa
- Ropa – přítel nebo nepřítel?
- Mezinárodní bezpečnost

